Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
J. KOKOTT
представено на 21 май 2015 година [1]

Дело C-251/14

György Balázs
срещу
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága(Преюдициално запитване,

отправено от Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Унгария)

„Сближаване на законодателствата — Директива 98/70/ЕО — Качество на бензиновите и дизеловите горива — Допълнителни изисквания за качество, предвидени с технически стандарт — Директива 98/34/ЕО — Процедура за предоставяне на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти“

I – **Въведение**

1. Различните спецификации за горивата, прилагани в държавите членки, могат да се отразят неблагоприятно на вътрешния пазар. Поради това Директивата за горивата [2] има за цел премахването на някои търговски пречки на пазара на горивата чрез установяване на спецификации. Освен това европейската политика по стандартизация, осъществявана от признатите от Съюза организации за стандартизация, по принцип също следва да улеснява свободното движение на стоки и услуги [3].

2. Европейският комитет по стандартизацията (наричан по-нататък „CEN“) е приел стандарт за дизеловите горива, съдържащ спецификация за пламната температура на дизеловото гориво, която надхвърля изискванията по Директивата за горивата. Унгария въвежда този стандарт на CEN в свой национален стандарт, който по принцип се прилага доброволно. Спецификацията за пламната температура обаче става задължителна за търговията с дизел на бензиностанциите, след като друга унгарска разпоредба започва да препраща към този стандарт.

3. Така по настоящото дело най-напред се поставя въпросът дали задължителната сила на тази спецификация е съвместима с Директивата за горивата.

1 — Език на оригиналния текст: немски.

2 — Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 година относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 93/12/ЕИО на Съвета (ОВ L 350, стр. 58; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 26, стр. 3), изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 година за адаптиране към Решение 1999/468/ЕО на Съвета на разпоредбите относно комитетите, които подпомагат Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия, определени в актовете, които подлежат на процедурата, посочена в член 251 от Договора за Европейската общност (ОВ L 284, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 213).

3 — Вж. Общи насоки за сътрудничество между CEN, CENELEC, ETSI, Европейската комисия и Европейската асоциация за свободна търговия от 28 март 2003 година (ОВ C 91, стр. 7).

4. Освен това запитващата юрисдикция поставя въпроси във връзка с изискванията по Директива 98/34/ЕО установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти [4], които се поставят по отношение на национална уредба, с която се обявява правнозадължителната сила на спецификациите в технически стандарт.

II – **Правна уредба**

A – *Право на Съюза*

1. Директивата за горивата

5. Целта на Директивата за горивата е описана в съображение 1 от нея, както следва:

„като имат предвид, че несъответствието между законите или административните мерки, приети от държавите членки за спецификациите на традиционните и алтернативните горива, използвани от превозни средства, оборудвани с двигатели с принудително запалване и компресионно запалване, създава пречки за търговията в Общността и може следователно пряко да се отрази на създаването и функционирането на вътрешния пазар и международната конкурентоспособност на европейското автомобилостроене и нефтопреработка; като имат предвид, че съгласно разпоредбите на член 3б от Договора, следователно изглежда необходимо законите в тази област да бъдат сближени“.

6. Съображение 2 гласи:

„като имат предвид, че член 100a, параграф 3 от Договора предвижда предложенията на Комисията, насочени към създаването и функционирането на вътрешния пазар и отнасящи се inter alia до здравето на хората и опазването на околната среда, да възприемат като изходна база високо ниво на защита“.

7. Съображение 20 гласи:

„като имат предвид, че за да се защити здравето на хората и/или околната среда в определени агломерации или в определени екологично чувствителни райони със специфични проблеми във връзка с качеството на въздуха, държавите членки следва да имат възможност в съответствие с установената в настоящата директива процедура да изискват търговия на горива само при изпълнение на по-строги екологични спецификации от предвидените в настоящата директива; като имат предвид, че посочената процедура е отказ от процедурата за информиране съгласно Директива 98/34/ЕО […]“.

8. Член 1 от Директивата за горивата урежда обхвата ѝ и гласи:

„Настоящата директива определя техническите спецификации по здравни и екологични съображения за горивата, които да се използват в превозни средства с двигатели с принудително запалване и компресионно запалване“.

4 — Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 204, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 23, стр. 207), изменена с Директива 2006/96/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 година за адаптиране на някои директиви в областта на свободното движение на стоки поради присъединяването на България и Румъния (ОВ L 363, стр. 81; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 57, стр. 176).

9. Качеството на дизеловото гориво се урежда в член 4, параграф 1, буква д) от Директивата за горивата, който предвижда следното:

„не по-късно от 1 януари 2009 г., държавите членки гарантират […], че дизеловото гориво може да се продава на тяхна територия, само ако съответства на екологичната спецификация[…], определена в приложение IV, с изключение на съдържанието на сяра, което трябва да е максимално 10 mg/kg“.

10. Член 5 от Директивата за горивата установява свободно обращение на горивата:

„Държавите членки нямат право да забраняват, ограничават или предотвратяват пускането на пазара на горива, които отговарят на изискванията на настоящата директива“.

11. Член 6 от Директивата за горивата позволява на държавите членки при определени условия да приемат по-строги екологични спецификации от предвидените в тази директива.

12. В приложение IV към Директивата за горивата са определени екологичните спецификации за горива, които се предлагат на пазара за превозни средства с двигатели с компресионно запалване. Установени са пределните стойности за следните параметри: октаново число, плътност при 15 градуса по Целзий, дестилация, полициклични ароматни въглеводороди и съдържание на сяра.

13. Директивата за горивата е изменена с Директива 2009/30/ЕО[5] (наричана по-нататък „Директива 2009/30“). Съгласно член 5 от тази директива същата влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в Официален вестник, тоест на 25 юни 2009 г., а съгласно член 4 от Директивата тя следва да се транспонира до 31 декември 2010 г. Посочената директива не е приложима към настоящия случай, който всъщност води началото си от конкретна акцизна проверка от 5 октомври 2009 г., тъй като Унгария транспонира Директивата за горивата едва със закони от 2010 г. и 2011 г.[6].

14. Необходимо е обаче да бъде откроено съображение 31 от Директива 2009/30/ЕО, тъй като се отнася до разглеждания в настоящото дело стандарт EN 590 на CEN:

„Целесъобразно е приложение IV към Директива 98/70/ЕО да се адаптира с цел да се даде възможност за пускането на пазара на дизелови горива с по-високо съдържание на биогорива („B7“) от това, посочено в стандарт EN 590:2004 („B5“). Този стандарт следва да бъде съответно адаптиран и следва да установява пределни стойности за техническите параметри, които не са включени в същото приложение, като например устойчивостта на окисляване, пламната температура, въглеродният остатък, съдържанието на пепел, съдържанието на вода, общо замърсяване, корозията на медна пластина, мазилната способност, вискозитетът, температурата на помътняване, граничната температура на филтруемост през студен филтър, съдържанието на фосфор, варирането на киселинното число, замърсяването на дюзите и прибавянето на добавката за стабилизиране“.

2. Директива 98/34

15. Директива 98/34 установява задължение за държавите членки да се консултират с Комисията, преди да приемат определени правила, които могат да засегнат вътрешния пазар.

5 — Директива на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕИО (ОВ L 140, стр. 88).

6 — Вж. поместените в Eurlex унгарски разпоредби за привеждане в изпълнение на тази директива.

16. Член 1 от Директива 98/34 съдържа определенията на основни понятия, както следва:

„3. „техническа спецификация“, спецификацията, която се съдържа в документа, в който са изложени основните характеристики на продукта, като например ниво на качество, функционални характеристики, безопасност или размери, включително изискванията, които се прилагат към продукта по отношение на името, с което продукт[ът] се продава, терминология, символи, изпитване и методи за изпитване, опаковка, маркиране или етикетиране и процедури за оценяване на съответствието. […]

[…]

6. „стандарт“, техническа спецификация, одобрена от одобрен орган по стандартизацията, за многократно или продължително приложение, и с който стандарт не е задължително да има съответствие и е един от следните:

— […];

— Европейски стандарт: стандарт, приет от европейски орган по стандартизация и направен достояние на широката общественост;

— […];

— Национален стандарт: стандарт, приет от национален орган по стандартизация и направен достояние на широката общественост.

[…]

11. „технически регламент“ — техническа спецификация и други изисквания или правила за услуги, включващи съответни административни разпоредби, спазването на които е задължително, юридически или фактически, в случаите на маркетинг, предоставяне на услуги, установяване на оператор за услуги или използване в държава членка или в голяма част от нея, както законите, [подзаконовите] или административните разпоредби на държавите членки […], забраняващи производството, вноса, маркетинга или използването на един продукт или забраняващи предоставянето или използването на услуга или установяването на доставчик на услуги.

Фактически техническите регламенти включват:

— законови, подзаконови или административни разпоредби на държава членка, които се отнасят или за техническото специфициране […] при спазването, на които се налага презумпцията за съответствие със задълженията, наложени от посочените по-горе законови, подзаконови или административни разпоредби;

[…]“.

Б – *Европейски стандарти*

17. CEN е признат от Съюза и от ЕАСТ за Европейска организация по стандартизация[7]. През 1993 г. Комитетът приема за първи път стандарт за европейските дизелови горива (EN 590:1993), който предвижда допустима пламна температура най-малко от 55 градуса по Целзий, като този стандарт се запазва съответно и в заместващите стандарти EN 590:1999, EN 590:2004, EN 590:2009 и EN 590:2013.

В – *Унгарското право*

1. Министерско постановление относно изискванията за качество на автомобилните горива

18. Съгласно член 9, параграф 1, буква C) от Министерско постановление 20/2008 на Министерството на транспорта, телекомуникациите и енергетиката от 22 август 2008 г. относно изискванията за качество на моторните горива (наричано по-нататък „Министерското постановление“) с това постановление се транспонира Директива 2003/17/ЕО за изменение на Директивата за горивата[8] (наричана по-нататък „Директива 2003/17“). По отношение на съдържанието Министерското постановление не се отклонява от Директива 2003/17/ЕО.

2. Законът за националната стандартизация

19. Член 6 от Закон XXVIII от 1995 г. за националната стандартизация (наричан по-нататък „Законът за националната стандартизация“) урежда задължителната сила на националните стандарти по следния начин:

„(1) Националният стандарт се прилага доброволно.

(2) Технически регламент може да препраща към национален стандарт, чието прилагане означава, че са изпълнени и изискванията, свързани с посочения регламент.

[…]“.

3. Законът за акцизите

20. Член 110, точка 13 от Закон CXXVII от 2003 г. за специалните правила за акцизите и за търговията със стоки, облагани с акциз (наричан по-нататък „Законът за акцизите“), урежда и търговията с биодизел:

„[…] Само […] газьолът по тарифен код 2710 19 41, мазутът по тарифни кодове 2710 19 41 и 2710 19 45, […] както и биодизелът и етанолът E85, съобразени с действащия унгарски стандарт, могат да бъдат продавани от резервоарите на другите станции за гориво [като станциите за зареждане на самолети], при това единствено през помпи. […]

[…]“.

7 — Вж. Общи насоки за сътрудничество между CEN, Cenelec, ETSI, Европейската комисия и Европейската асоциация за свободна търговия, посочени в бележка под линия 3, и приложение I към влезлия в сила на 1 януари 2013 г. Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно европейската стандартизация (ОВ L 316, стр. 12).

8 — Директива на Европейския парламент и на Съвета от 3 март 2003 година за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензина и дизеловите горива (ОВ L 76, стр. 10; Специално издание на български език, 2003 г., глава 13, том 39, стр. 144).

III – **Фактите и преюдициалното запитване**

21. На 5 октомври 2009 г. първоинстанционният административен орган извършва акцизна проверка на складовите наличности от дизелово гориво на György Balázs.

22. След анализа на взета проба се установява, че пламната температура на дизеловото гориво не отговаря на изискванията по унгарския стандарт MSZ EN 590:2009. Измерена е пламна температура от 44 градуса по Целзий, при положение че стандартът предвижда 55 градуса [9]. Към деня на извършване на проверката текстът на този стандарт не бил достъпен на унгарски език.

23. Териториална служба Kiskörös на регионалната данъчна дирекция за комитат Бач-Малка Кумания към националната данъчна и митническа администрация установява с решение от 21 март 2013 г., че György Balázs е нарушил Закона за акцизите, налага му глоба в размер на 4 418 080 HUF, определя дължим за внасяне акциз в размер на 883 616 HUF и разноски за експертизата в размер на 58 900 HUF. Това решение е потвърдено с решение от 13 юни 2013 г. на регионална данъчна дирекция за регион Южна низина към националната данъчна и митническа администрация.

24. György Balázs оспорва посоченото решение пред Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Административен и трудов съд, Кечкемет, наричан по-нататък „запитващата юрисдикция“). В настоящото производство запитващата юрисдикция отправя до Съда следните преюдициални въпроси:

1) Трябва ли член 4, параграф 1 и член 5 от Директивата за горивата да се тълкуват в смисъл, че освен изискванията за качество, уредени в приетото въз основа на тази директива национално законодателство, в тежест на доставчиците на гориво не могат да бъдат налагани изисквания за качество, предвидени с национален стандарт, които са допълнителни по отношение на съдържащите се в Директивата?

2) Трябва ли член 1, точки 6 и 11 от Директива 98/34 да се тълкува в смисъл, че ако е в сила технически регламент (в случая министерско постановление, прието въз основа на предоставена със закон компетентност), прилагането на национален стандарт, приет в същата област, може да бъде единствено доброволно, т.е. законът не може да предвижда задължителното му прилагане?

3) Изпълнен ли е предвиденият в член 1, точка 6 от Директива 98/34/ЕО критерий националният стандарт да се направи достояние на обществеността от стандарт, който не е бил достъпен на съответния национален език в момента, в който е трябвало да бъде приложен според административните органи?

25. Писмени становища са представили г-н Balázs, Република Гърция, Унгария и Европейската комисия. В съдебното заседание, проведено на 23 април 2015 г., се явява и представител на регионалната данъчна дирекция на Южна низина, а г-н Balázs и Гърция не се явяват на заседанието.

9 — Вероятно поради печатна грешка в текста на преюдициалното запитване е посочено, че въпросният стандарт предвижда пламна температура от 53 градуса по Целзий.

IV – **Правен анализ**

26. В съдебното заседание регионалната данъчна дирекция твърди, че поставените от запитващата юрисдикция въпроси нямат връзка с делото по главното производство. С оспореното решение единствено се установявало задължение за плащане на дължими, но невнесени акцизи. Не била налагана санкция за неспазване на спецификациите за дизеловите горива.

27. Ако с това свое твърдение регионалната данъчна дирекция има предвид, че с преюдициалното запитване се поставят въпроси, които не са релевантни за решаване на делото по главното производство и поради това запитването е недопустимо, на този довод следва да се възрази, че компетентна за преценката на релевантността е запитващата юрисдикция, като преценката принципно не се проверява от Съда, освен ако не са налице явни грешки [10].

28. На поставен ѝ допълнителен въпрос обаче регионалната данъчна дирекция признава, че резултатите от експертизата за установяване на пламната температура са използвани като основание за констатацията, че г-н Balázs продава гориво, за което ставката на акциза била по-висока от тази за обложеното дизелово гориво. Следователно изискванията по отношение на пламната температура все пак са от значение за данъчното облагане на въпросното гориво. Поставените от запитващата юрисдикция въпроси само поради това очевидно не са без значение за решаването на висящото пред нея дело, независимо от твърдението на регионалната данъчна дирекция.

29. Ето защо трябва да се отговори на преюдициалното запитване.

A – *По първия въпрос — допълнителни изисквания по отношение на горивата*

30. С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали държавите членки имат право да въвеждат като условие за пускането на дизеловите горива на пазара допълнителни спрямо установените в Директивата за горивата изисквания за качество.

1. По въпроса за дерогацията от член 5 от Директивата за горивата

31. Съгласно член 5 от Директивата за горивата държавите членки нямат право да забраняват, ограничават или предотвратяват пускането на пазара на горива, които отговарят на изискванията на настоящата директива.

32. Обратно на становището на Унгария и Гърция, с тази разпоредба не само се установяват минимални изисквания. Всъщност следва да бъде споделено становището на Комисията, че — при условията на защитната клауза на член 6 от Директивата за горивата [11] — става въпрос за забрана да се поставят пречки за достъпа до пазара, очертан от приложното поле на тази директива [12].

33. Това тълкуване на Директивата за горивата произтича не само от текста ѝ, но е и в съответствие с нейното правно основание и с нейната цел, изложена в съображенията на тази директива.

10 — Решения Križan и др. (C-416/10, EU:C:2013:8, т. 54) и Quelle (C-404/06, EU:C:2008:231, т. 19 и 20).

11 — Вж. за тази клауза по-нататък, точки 36 и 45.

12 — Вж. решение Belgische Petroleum Unie и др. (C-26/11, EU:C:2013:44, т. 33 и 36).

34. Първоначално Директивата за горивата е приета по-специално на основание на компетентността по отношение на вътрешния пазар съгласно член 100a ДЕО (по-късно член 95 ЕО, а понастоящем член 114 ДФЕС). Измененията на тази директива, които са приети до настъпването на фактите по делото в главното производство, и по-специално измененията с Директива 2003/17/ЕО, са приети въз основа на компетентността по отношение на вътрешния пазар съгласно член 95 ЕО. Начинът, по който тази компетентност се урежда във всички редакции на съответните разпоредби, позволява сближаване на разпоредбите на държавите членки. В съответствие с това съображение 1 на Директивата за горивата прогласява като нейна цел сближаването на правните разпоредби на държавите членки, тоест отстраняването на евентуални различия.

35. Тази цел на Директивата за горивата, състояща се в премахване на търговските пречки, не би могла да бъде постигната, ако държавите членки биха били свободни да разширяват изискванията за горивата, предвидени в тази директива. Следователно правните норми на Директивата за горивата не следва да се разбират като минимални изисквания, а като изчерпателна уредба [13].

36. Нормативната връзка между забранителната норма на член 5 от Директивата за горивата и защитната клауза на член 6 от тази директива, която клауза вече е включена в уредбата на компетентността по отношение на вътрешния пазар — понастоящем в член 114, параграф 10 ДФЕС — е в подкрепа на това тълкуване, тъй като при строго определени предпоставки и по реда на процедура за проверка от страна на Комисията член 6 допуска държавите членки да приемат по-строги екологични спецификации. Този извод намира още веднъж потвърждение и в съображение 20 на Директивата за горивата, съгласно което държавите членки следва да имат възможност да изискват пускането на горивата на пазара да става само при изпълнение на по-строги екологични спецификации от предвидените в тази директива, само в съответствие с установената в тази директива процедура.

37. Необходимостта да бъдат предвидени тези строги предпоставки за отклонение от Директивата за горивата се дължи именно на обстоятелството, че тя не установява минимални изисквания, а съдържа изчерпателна уредба [14].

38. Накрая, обратно на становището на регионалната данъчна дирекция, няма основания на търговците на дребно като г-н Balázs да се откаже възможността да се позовават на член 5 от Директивата за горивата. Напротив, ако тази забрана не действаше по отношение на търговията на дребно, държавите членки без проблем биха могли да я заобикалят.

2. Обхват на Директивата

39. Действието на забраната по член 5 от Директивата за горивата обаче е ограничено до пределите на обхвата на тази директива [15]. Съгласно член 1 от нея обхватът ѝ включва техническите спецификации *по здравни и екологични съображения* за горивата, които се използват в превозни средства с двигатели с принудително запалване и компресионно запалване [16].

40. От факта на тази нормативна връзка с член 1 от Директивата за горивата следват два извода.

13 — Вж. в този смисъл решения Комисия/Дания (278/85, EU:C:1987:439, т. 22) и Cindu Chemicals и др. (C-281/03 и C-282/03, EU:C:2005:549, т. 44).

14 — Вж. решения Комисия/Франция (C-52/00, EU:C:2002:252, т. 19 и 20.), Комисия/Гърция (C-154/00, EU:C:2002:254, т. 15 и 16) и González Sánchez (C-183/00, EU:C:2002:255, т. 28 и 29).

15 — Вж. решение Toolex (C-473/98, EU:C:2000:379, т. 27 и сл.) по отношение на правна уредба на химикали.

16 — Вж. заключението ми по дело Belgische Petroleum Unie и др. (C-26/11, EU:C:2012:480, т. 43).

41. Както вече изтъкнах в заключението си по дело Belgische Petroleum Unie и др., забраната по член 5 от Директивата за горивата не би трябвало да се разбира в контекста на пълните забрани за ограничения на основните свободи. Съответно не може да се приеме, член 5 от Директивата за горивата не допуска каквото и да било ограничение на търговията с отговарящи на стандартите горива, а въпросът е в това, че по принцип може да се отнася само до *технически* спецификации на горива. Това означава, че наложената в член 5 от Директивата за горивата забрана за ограничения не обхваща например регламентацията на ценообразуване, правилата за реклама на горива или пък данъчното облагане на нефтопродукти [17].

42. Във връзка с настоящия случай към гореизложените доводи следва да се добави и фактът, че забраната по член 5 от Директивата за горивата не се отнася дори до всички технически спецификации, а само до посочените в член 1 от тази директива технически спецификации *„по здравни и екологични съображения“*. Този извод се потвърждава от съображение 2 на Директивата за горивата, съгласно което в предложението си за приемане на тази директива Комисията е възприела като изходна база високо равнище на защита единствено по отношение на здравето на хората и опазването на околната среда, като в това съображение не са посочени областите „сигурност“ и „защита на потребителите“, които обаче се упоменават като предмет на защита в разпоредбите относно компетентността по отношение на вътрешния пазар.

43. Тези две области на защита не бяха включени в обхвата на Директивата за горивата дори и след приемането на Директиви 2000/71 и 2003/17 за нейното изменение [18]. В съображение 2 на Директива 2003/71 също продължават да фигурират само областите „здравето на хората и опазването на околната среда“. В това отношение трябва да се приеме, че по отношение на спецификацията за пламната температура на дизеловото гориво от особено значение е именно понятието „сигурност“, тъй като то обхваща и техническата безопасност на стоките [19].

44. Действително последната директива за изменение — Директива 2009/30, съдържа конкретни разпоредби за металните добавки в горивата, които разпоредби Съдът окачествява като подчинени на целта за закрила на потребителите [20]. Съмнително е обаче, че тези разпоредби имат за цел пълна хармонизация на защитата на потребителите. Освен това посочените разпоредби все още не са приложими по отношение на делото по главното производство. Ето защо в настоящото производство не е необходимо Съдът да взема становище относно тези разпоредби.

45. В съответствие с тази ограничена до здравни и екологични съображения цел на Директивата за горивата защитната клауза на член 6, параграф 1 от нея допуска като допълнителна възможност за държавите членки да изискват единствено такива по-строги *екологични* спецификации, които са с оглед „опазване на здравето на населението в специални населени места или на околната среда в специфични и чувствителни по отношение на екологията и околната среда области“. Следователно целите, които се преследват с тези по изключение допустими мерки на държавите членки, отново са ограничени до здравни и екологични съображения.

17 — Заключението ми по дело Belgische Petroleum Unie и др. (C-26/11, EU:C:2012:480, т. 41 и сл.).

18 — Последната директива за изменение — Директива 2009/30, обаче по-специално по инициатива на Парламента съдържа и разпоредби, които Съдът окачествява като подчинени на целта за закрила на потребителите; вж. решение Afton Chemical (C-343/09, EU:C:2010:419, т. 48, 49, 55, 56, 88, 92 и 95). Въведените с тези изменения разпоредби обаче не са приложими към делото по главното производство.

19 — *Pipkorn*, J., *Bardenhewer-Rating*, A. et *Taschner*, H. C. — In: *Von der Groeben*, H. et *Schwarze*, J. (Hrsg.) Kommentar zum Vertrag über die Europäische Union und zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft. 6. ed., Nomos, Baden-Baden, 2003, Bd. 2, член 95 ЕО, стр. 1436, точка 72, вж. *Tietje* — In: *Grabitz/Hilf/Nettesheim* (Hrsg.) Das Recht der Europäischen Union. 43. ed., 3/2011, член 114 ДФЕС, точка 146; *Kahl* — In: *Calliess/Ruffert* (Hrsg.) EUV/AEUV. 4. ed., 2011, член 114 ДФЕС, точка 36; *Leible/Schröder* — In: *Streinz* (Hrsg.) EUV/AEUV. 2. ed., 2012, член 114 ДФЕС, точка 80.

20 — Решение Afton Chemical (C-343/09, EU:C:2010:419, т. 48, 49, 55, 56, 88, 92 и 95).

46. Следователно Директивата за горивата не хармонизира спецификациите по отношение на съображенията във връзка със сигурността и защитата на потребителите.

47. Ето защо макар по принцип член 5 от Директивата за горивата да не допуска национални уредби, с които се установява техническа спецификация на горива по здравни и екологични съображения, това обаче не важи по отношение на спецификации по други съображения, и по-специално доколкото тези спецификации имат за цел безопасността на горивата и защитата на потребителите.

3. По въпроса за прилагането на забраната за ограничения, предвидена в член 5 от Директивата за горивата

48. В Унгария са в сила два нормативни акта, които уреждат пускането на горивата на пазара — Министерското постановление и Законът за акцизите.

49. Съгласно член 9 от унгарското Министерско постановление с него се транспонират изискванията за качество, предвидени в Директивата за горивата, както те са установени съгласно Директива 2003/17 за нейното изменение. Освен това Министерското постановление не предвижда други изисквания по отношение на дизеловите горива освен установените в Директивата за горивата в нейната действаща редакция като например пределната стойност на пламната температура. Също така в това постановление не се предвижда правнозадължителна сила на допълнителни изисквания за качество, евентуално предвидени в национален, съответно европейски стандарт. Единствено в член 3, параграф 2 от Министерското постановление е установена презумпцията, по силата на която се счита, че горивата, които отговарят на изискванията на съответно приложимия национален стандарт или на съответния европейски стандарт, изпълняват изискванията по Министерското постановление.

50. В релевантните национални разпоредби не може да се констатира нарушение на член 5 от Директивата за горивата.

51. Действително унгарският стандарт MSZ EN 590:2009, който съответства на стандарта EN 590:2009 на CEN, съдържа допълнителни изисквания за качество, в частност пределна стойност на пламната температура, но пък по силата на член 6, параграф 1 от унгарския Закон за стандартизацията поначало националните стандарти се прилагат на доброволно.

52. Същевременно обаче член 110, параграф 13 от унгарския Закон за акцизите установява правило относно търговията с дизел, съгласно което на бензиностанциите може да се продават само дизелови горива, които отговарят на действащия унгарски стандарт. По този начин разглежданият стандарт заедно с неговите допълнителни изисквания стават задължителни по силата на унгарското право.

53. Действително на пръв поглед член 110, параграф 13 от Закона за акцизите урежда само условията за продажба, а именно какви продукти може да се продават на бензиностанциите. Тъй като обаче на практика бензиностанциите са единственото място за продажба, което крайните потребители ползват, всъщност става въпрос за изисквания по отношение на характеристиките на самата стока дизелово гориво, които не би трябвало да се окачествяват просто като условия за продажба [21].

21 — Решения Canal Satélite Digital (C-390/99, EU:C:2002:34, т. 30) и Dynamic Medien (C-244/06, EU:C:2008:85, т. 31).

54. Техническата спецификация на пламната температура обаче не се основава на здравни или екологични съображения, което обстоятелство съгласно член 1 от Директивата за горивата е предпоставка за прилагането ѝ, а въз основа на съображения във връзка със сигурността и защитата на потребителите.

55. Пламната температура на даден материал е обстоятелство, от което може да се направи извод за неговата пожаро- и взривоопасност, а това са съществени аспекти на безопасността на продукта. Този технически параметър показва минималната температура, при която се изпарява такова количество гориво, че в съприкосновение с въздуха може да се образува запалима смес, която да се възпламени от друг фактор [22].

56. Освен това всички участници в съдебното заседание изразиха съгласие с тезата, че спазването на предвидената в стандарта пламна температура е важно условие за запазване на функционалната способност и за защитата на двигателите на моторните превозни средства. Следователно предвиждането на този параметър има за цел и защита на потребителите от повреди в техните автомобили.

57. Ето защо член 5 от Директивата за горивата най-малкото не е приложим към спецификацията на пламната температура на дизеловото гориво.

58. Този извод намира потвърждение и в съображение 31 на директивата за изменение — Директива 2009/30, в което законодателят на Съюза изрично призовава към адаптиране на стандарт EN 590:2004 на CEN и към установяване на пределни стойности за техническите параметри, които не са включени в Директивата за горивата, в това число и за пламната температура. Този призив едва ли би бил логичен, ако сама по себе си Директивата за горивата не допускаше такива допълнителни изисквания. В действителност, макар сам по себе си стандарт на CEN да не е задължителен, е логично предположението, че ще бъде предвидена задължителна сила на параметрите в този стандарт, във всеки случай доколкото тяхна цел е осигуряването на безопасност на продуктите.

59. Липсата на хармонизирани изисквания по отношение на спецификациите на горивата въз основа на съображения във връзка със сигурността обаче не гарантира на държавите членки неограничена свобода на преценка за въвеждането на такива национални технически спецификации по отношение на пускането на горива на пазара [23].

60. Доколкото дадена област не е напълно хармонизирана на равнището на Съюза, дадена държава членка може да обуслови пускането на продукт на пазара само от национални изисквания, които са съобразени с произтичащите от Договора задължения, по-специално с принципа на свободно движение на стоки, прогласен в членове 34 ДФЕС и 36 ДФЕС [24]. Освен това съгласно член 8 от Директива 98/34/ЕО съответната държава членка трябва да представи на Комисията още преди влизането им в сила проектите на разпоредби, които предвиждат задължителна сила на технически спецификации, което дава възможност за превантивен контрол въз основа на разпоредбите относно свободното движение на стоки [25].

22 — Вж. относно техническото определение напр. http://www.urz.uni-heidelberg.de/saphelp/helpdata/DE/35/26bf45afab52b9e10000009b38f974/content.htm, последно посетен на 13 април 2015 г.

23 — Заключение на генерален адвокат Trstenjak по дело Fra.bo (C-171/11, EU:C:2012:176, т. 22), вж. решения Lidl Magyarország (C-132/08, EU:C:2009:281, т. 45) и Brandsma (C-293/94, EU:C:1996:254, т. 10 и сл.).

24 — Решение Комисия/Португалия (C-432/03, EU:C:2005:669, т. 35). Вж. също решение Toolex (C-473/98, EU:C:2000:379, т. 33).

25 — Вж. решения CIA Security International (C-194/94, EU:C:1996:172, т. 40), Lidl Italia (C-303/04, EU:C:2005:528, т. 22), Sandström (C-433/05, EU:C:2010:184, т. 42) и Belgische Petroleum Unie и др. (C-26/11, EU:C:2013:44, т. 49).

4. Отговор на първия преюдициален въпрос

61. При тези обстоятелства на първия преюдициален въпрос следва да се отговори, че Директивата за горивата напълно хармонизира единствено техническите спецификации за дизеловото гориво, които се основават на здравни и екологични съображения. Обратно, забраната по член 5 от Директивата за горивата не препятства дадена държава членка да установява допълнителни спецификации за гориво по съображения във връзка със сигурността като например пределната стойност на пламната температура на дизеловите горива.

Б – *По втория въпрос — задължителна сила на стандарти наред с технически регламенти*

62. С втория въпрос запитващата юрисдикция иска да установи дали от определенията на понятията „стандарт“ в член 1, точка 6 от Директива 98/34 и „технически регламент“ в точка 11 от този член следва, че в дадена област освен задължителен технически стандарт могат да съществуват само незадължителни „стандарти“.

63. Изглежда в основата на този въпрос е обстоятелството, че по силата на член 1, точка 6 от Директива 98/34 „стандартът“ е незадължителен, а пък „техническият регламент“ съгласно точка 11 от този член е задължителен.

64. В Унгария съществува техническа спецификация за дизеловото гориво с пряко задължително приложение, а именно Министерското постановление, с което е транспонирана Директивата за горивата. Освен това обаче по силата на член 110, параграф 13 от унгарския Закон за акцизите задължителен характер има и действащият унгарски стандарт, който е приложим по отношение на продажбата на дизелово гориво на бензиностанциите.

65. Във връзка с този въпрос най-напред следва да се отбележи, че и даден стандарт може да придобие задължителна сила съгласно член 8, параграф 1, първа алинея от Директива 98/34/ЕО, когато държава членка транспонира международен или европейски стандарт, например стандарт на CEN, в технически регламент. Предвид тази възможност не е ясно защо да не е допустимо такова транспониране при националните стандарти, особено когато те от своя страна отговарят на стандартите на CEN.

66. От друга страна, Директива 98/34 не съдържа разпоредби, които да препятстват държава членка да обявява няколко технически спецификации в дадена област за задължителни.

67. Разграничението между незадължителни стандарти и задължителни технически регламенти също не е пречка за едновременното прилагане на няколко задължителни технически регламента. Всъщност това разграничение се прави единствено въз основа на различните процедури за предоставяне на информация, които са уредени в членове 2—6 от Директива 98/34 по отношение на стандартите и съответно в членове 8 и 9 от тази директива по отношение на техническите регламенти.

68. В случай че паралелното действие на няколко уредби породи съмнение по въпроса кой стандарт е съответно приложим, това положение би повдигнало въпроси във връзка с правото на Съюза само ако става въпрос за разпоредби, въведени с правото на Съюза. В настоящото дело случаят би бил такъв по отношение на спецификациите по Директивата за горивата, но преюдициалното запитване не съдържа указание, че в Унгария е накърнено изпълнението на тази директива. Във всеки случай Директива 98/34 не съдържа разпоредба, която да урежда такива случаи на конфликт на разпоредби.

69. Следователно на втория въпрос следва да се отговори, че Директива 98/34 не забранява на държавите членки при действащ технически регламент, който е установен в законова разпоредба, да предвиждат задължителното прилагане на допълнителен национален стандарт, приет в същата област.

B – *По третия въпрос — достъпност на съответния национален език*

70. С третия въпрос запитващата юрисдикция иска да установи дали стандарт, който в момента, в който е трябвало да бъде приложен според административния орган, не е бил достъпен на съответния национален език, изпълнява предвидения в член 1, точка 6 от Директива 98/34 критерий националният стандарт да се направи достояние на обществеността.

71. Този въпрос се отнася до това, че към момента на извършване на посоченото в преюдициалното запитване нарушение текстът на унгарския стандарт MSZ EN 590:2009 не е бил достъпен на унгарски език, а само на английски език.

72. Разглеждано само по себе си, не е ясно доколко въпросът за съответствието между унгарския стандарт и определението по член 1, точка 6 от Директива 98/34/ЕО е релевантен за решаването на делото по главното производство. Разбирам този въпрос в смисъл дали Директива 98/34 допуска техническа спецификация, която не е направена достояние на обществеността, тъй като не е достъпна на националния език, да притежава задължителна сила.

73. Най-напред по този въпрос е спорно дали достъпността за обществото по смисъла на член 1, точка 6 от Директива 98/34 предполага достъпност на съответния национален език. Критерият за достъпност за обществото се посочва не само във връзка с национални, но и с европейски и международни стандарти. В преобладаващия брой държави членки обаче последно посочените два типа стандарти не са достъпни на съответните национални езици. Официални езици на CEN/CENELEC са английски, немски и френски[26]. Освен това не е необходимо даден стандарт да бъде достъпен и на трите езика. Тъй като това обстоятелство трябва да е било известно на законодателя на Съюза, не може да се приеме, че достъпността за обществото предполага достъпност на съответния национален език.

74. В настоящия случай обаче дори не е необходимо да се решава въпросът дали това правило важи и за националните стандарти. Всъщност делото по главното производство не се отнася до действието на стандарт като незадължителна техническа спецификация, а до *задължителната сила* на спецификации, които са включени в даден стандарт. Тоест става въпрос за валидността на технически регламенти по смисъла на член 1, точка 11 от Директива 98/34.

75. Определението на технически регламент обаче не съдържа нито характеристиката достъпност до обществеността, нито указание за езика на този регламент. Впрочем и другите разпоредби на Директива 98/34, които уреждат въпросите във връзка с приложимостта на техническите регламенти, не съдържат правила относно езика, на който се съставя текстът им.

76. Следователно на третия въпрос следва да се отговори в смисъл, че Директива 98/34 не изисква от държавите членки да осигурят достъпност на техническите регламенти на своите официални езици.

26 — Вж. раздел 8 на част 2 от Правилника за работа на CEN/CENELEC — Общи правила за дейностите по стандартизация, http://boss.cen.eu/ref/IR2_D.pdf, последно посетен на 13 април 2015 г.

V – **Заключение**

77. Предвид гореизложените съображения предлагам на Съда да отговори на преюдициалното запитване, както следва:

1) Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003, напълно хармонизира единствено техническите спецификации за дизеловото гориво, които се основават на здравни и екологични съображения. Обратно, забраната по член 5 от Директива 98/70 не препятства дадена държава членка да установява допълнителни спецификации за гориво по съображения във връзка със сигурността като например пределната стойност на пламната температура на дизеловите горива.

2) Директива 98/34/ЕО установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество, изменена с Директива 2006/96/ЕО, не забранява на държавите членки при действащ технически регламент, който е установен в законова разпоредба, да предвиждат задължителното прилагане на допълнителен национален стандарт, приет в същата област.

3) Директива 98/34/ЕО не изисква от държавите членки да осигурят достъпност на техническите регламенти на своите официални езици.